

Posudek na bakalářskou práci Michaely Rábové, *Reflexe podílu vichystického režimu na šoa ve francouzské kinematografii*

Jako hlavní cíl si ve své práci Michaela Rábová vytkla zmapovat a periodizovat poválečnou francouzskou kinematografickou produkci týkající se podílu vichystické Francie na perzekuci a na deportacích obyvatel židovského původu do vyhlazovacích táborů. Na základě analýzy 40 hraných a dokumentárních francouzských filmů vztahujících se k problematice pétainovského Francouzského státu se specifickým zaměřením na šoa autorka vymezuje tři základní periody: 40.-60. léta charakterizovaná „mlčením“ nebo „šepotem“, 70. a 80. léta, kdy se téma podílu Vichy na katastrofě evropských židů dostává do centra pozornosti kinematografie s až obsesivní naléhavostí, a období od 90. let do současnosti (resp. roku 2010) označené autorkou jako „odstup a hledání rovnováhy“. V rámci těchto rozsáhlejších periodických celků autorka dále jemněji rozlišuje tři podmnožiny a úspěšně tak dochází ke zpřesnění a dotažení spíše hrubého členění Roussova a Dramové, se kterými pracuje jako s výchozími hypotézami.

M. Rábová ve své studii věnuje dostatečnou pozornost proslulým a široce přístupným „přelomovým“ dílům (*Nuit et brouillard*, *Le Chagrin et la pitié*), nejcennější jsou ovšem pasáže, kde upozorňuje na méně známé snímky (např. *Le Vieil homme et l'enfant*) a přesvědčivě dokládá, jak často předznamenávají ve větším či menším předstihu dosti explicitně motivy dnes téměř exkluzivně spojované s později kanonizovanými „přelomy“.

V práci se vyskytuje několik drobných nedostatků, mezi něž patří třeba nesprávný překlad *Institut de l'histoire de temps présent* jako „Institutu pro moderní dějiny“ (str. 7), problematický pojem „vichystický“ syndrom, odlišné definice Vichy syndromu (str. 3, 5), „sekundární prameny“ (str. 11) apod.

Za podrobnější úvahu by rozhodně stál vztah francouzské „kolektivní paměti“ a osobitého přístupu tvůrců v analyzovaných dílech: co vlastně filmy jako „vektory paměti“ (dle Roussoa) vypovídají o kolektivním vědomí (či nevědomí) Francouzů a nakolik jsou to především (?) vysoce individuální (sociálně, kulturně, generačně atd. podmíněné) výpovědi režisérů. V této souvislosti by bylo zajímavé i podrobněji kvantifikovat, tematizovat a interpretovat autobiografický aspekt, autorkou spíše letmo zmiňovaný.

Na předložené studii je ovšem především nutno ocenit rozsah zpracovaného korpusu i výjimečné úsilí M. Rábové při shánění těžko dostupných filmů a dokumentů. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Praha, 13. června 2012

PhDr. Ondřej Matějka